

ZEMPLÉNI UJSÁG

POLITIKAI HIRLAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.
Megjelen hetenkint kétszer:
Szerdán és szombaton.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Főmunkatárs:
I. J. MECZNER GYULA. BIRÓ PÁL. Dr. HÁM SÁNDOR

Előfizetési árak:
Egész évre 12 korona, félévre 6 kor.
negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 12 fillér.

Egy átirat.

Sátoralja-Ujhely, okt. 30.

Szabadka város átiratot intézett Zempléni vármegye törvényhatóságához is, melyben partólásra kéri a törvényhatóságot a létminimum meghatározását kérő és az országgyűléshez intézett feliratához.

Érdemes e tárgyról, mert napirendre kerül, egy kissé bővebben is szólni.

A létminimum meghatározása vagy mint ismertebb nevén ismerik: a „homestead,” ennek az érdekében keletkezett az országos mozgalom.

Mi az a homestead? Voltaképp házi tűzhelyet jelent, de mást értenek alatta s más céllal akarják megindítani a mozgalmat.

Amerika némely államában bírói korlátok védelmezik a házi tűzhelyet a kényszer eladásával szemben. Valakinek a falusi házat s az ahhoz tartozó legszükségesebb földet nem oly egyszerűen ott elárvereztetni, mint minálunk. Az ottani parasztagdát, az úgynevezett farmert a törvény némi otalomban részesíti a hitelezővel szemben.

Nálunk azt célozzák, hogy egy minimális földdarabot (egy negyed vagy ötöd telket) ne lehessen se kényszer útján eladni, se darabokra osztani, hogy megmaradjon a tulajdonos fiainak és unokáinak.

Tagadhatatlan, ha fontos a majoratusok és fidei comissumok által űs családok fentartása, a sok parasztesalád elpusztulásának megakadályozása is kívánatos.

Ha tehát fentartjuk a majoratusokat, ugyanazon elv alapján megalkotjuk a homesteadet is.

Ebben nyilatkozik meg fő érvében azoknak az okoskodásnak, kik a nálunk ismeretlen intézményért megakarják indítani a nemzeti mozgalmat.

De ezeknek az érveknek az alapján a közép birtok is megmentendő volna, mert a közép birtokos is fontos tagja a nemzet társadalmának.

„Csakhogy, ha megkötjük a közép birtok forgalmát is, ugyanond egyik kiváló publicistánk, akkor sokkal rosszabb lesz az állapot, mint amilyen a közép korban volt. Voltaképp senki sem szerezhet azontul földet a magamberségéből és szorgalmából. Miután — így folytatja: A születés lesz az egyedüli birtokszerzés módja.

Az egész homestead a legtöbb államban mindössze arra jó, hogy a feleség jogait biztosítsa

ott, a hol pazarló a férj és arra, hogy a koresmaadóságok fejében ne lehessen ellicitálni a birtokot. Azért függő adósságot nem is kaphat a családfele csak akkor, ha az asszony is elvállalja a jóállást. De ez esetben a birtok elárverezhető.

Azt a célt, a mit ami magyar homestead-barátaink szeretnének elérni, még Louisiana államban se érik el, pedig ott legridegebbek az erre vonatkozó törvények. De ezt a célt nem lehet elérni semmiképp, ha mindjárt felforgatók is e végből az összes társadalmi állapotokat.

Tegyük fel, hogy például a negyedtelek se el nem adható bírói kényszer útján, se fel nem darabolható, s vizsgáljuk meg, hogy mi lesz ennek a következménye.

Első sorban is a parasztagda nem fog kölesönt kaphatni semmiképpen. — A hitelszövetkezeteket melyeknek némi irányban jótékony hatásuk már is tapasztalható, egyszerűen bezárhatjuk. Senki se lesz oly bolond, hogy olyan embernek kölesönözön, a kin követelését be nem tudja hajtani. A gazda megszorult helyzetben nem fog segíteni magán. Még egy pár ökröt sem fog tudni venni, ha készpénze nincs. Birtoka javítására, a szükséges instrukció pótlására gondolnia sem lehet, ha csak a termés fölöslegéből nem telik. Ha meg rossz lesz a termés, az éhínség fog házához beköszönteni. Nem lesz képes megélni egyik aratástól a másikig. Meg lesz a föld, de azt sem meg nem terhelheti, sem el nem adhatja, se kölesönt nem kaphat reá. El fog pusztulni éhen, megfelelő vagyonnak a birtokában.

Másodszor be fognak állani a komplikációk, ha meghal a gazda és több gyermek marad utána, mint a mennyi az elosztathatatlan birtokrész. Minek kell történnie ebben az esetben? A legidősebb fiu örökölje az egész birtokot, s testvérei világnak menjenek? Az bizonyosan nem egyezik meg az osztó igazsággal és feldulja már a szülők életében a családi életet. Az se lehetséges, hogy az egyik fiu örökölje a birtokot, s pénzen fizesse ki a testvéreket.

Mert hiszen honnan vegye a szükséges pénzt, mikor kölesönt se vehet a birtokára. Vagy talán árverésre bocsássák a birtokot s a vételáron osztozzanak el a testvérek. Ez esetben meg épen azt nem tudtuk elérni a mire tö-

rekedtünk; a birtok idegen eszlád kezére kerül.

Meg vagyok győződve róla, ugymint az író, hogy a homesteademagyar szöszölőját esupa hamisítottan jó szándék vezet. De hát azt mondja a portugál példabeszéd, de nem ám Dante, (mint egy szónokunk monta minapában), hogy a pokol tornáca is jó szándékkal van kikövezeve. Byron koma pedig azt tartja, hogy a rossz miniszter és a kikapós asszony, is mindig a jó szándékkal védekeznek.

Értem a jó szándékot, mikor segíteni akarnak szociális bajainkon. Sok bennök a javítani való. De mindent egybevéve ez a mai rossz állapotot mégis jobbnak látjuk mind annál a mit a helyébe tenni lehet.

A gyöngét elnyomja az erős. Az ügye-fogyott elpusztul, az ügyes győzedelmeskedik. Ez részvétet kelt szívünkben, s arra ösztönöz, hogy segítsünk az elnyomott állapotokon. Ez a részvét legigazibb emberi érzéseinkből fakad. S nem is szabad elhallgattatni azt, hogy győzzön akadálytalanul a jobb, s annak kezére kerüljön a föld, a ki legerősebb, a ki azt leginkább tudja hasznosítani. Am segítsünk az elnyomottnak, ha lehet. De az orvosság ne legyen sokkal rosszabb mint a betegség. Gyógyítani a bajokat, hogy még nagyobb bajok származzanak: döreség. A világboldogítók faja veszedelmes faj, kivált ha szive és nem esze által vezérelteti magát.

Sátoralja-Ujhely, okt. 30.

A Kossuth-szobor helye. A Kossuth-szobor helyére vonatkozólag Róna József szobrászművész — aki, mint már jeleztük, ez ügyben itt járt Sátoralja-Ujhelyben — legközelebb írásbeli véleményét terjeszt a Kossuth-szobor bizottság elé.

Kafka László Eperjesen. Kafka László miniszteri tanácsos október hó 25-ikén Eperjesre érkezett s több miniszteri tisztviselő segédkezése mellett mindjárt másnap megkezdte Sárosvármegye házipénztárának, majd az árvaszék adminisztrációjának szokásos hivatalos felülvizsgálatát. Mint értesülünk, a minisztérium képviselői még hosszabb ideig maradnak Eperjesen, s beható vizsgálat alá fogják venni Eperjes sz. kir. város közigazgatását is.

A rendőrök egyenruhája. A sajtóban már sokszor volt szó a rendőrkapitányok egyenruhával való ellátásáról, azonban eddig még mindig eredménytelenül. Pedig azt talán megengedik nekünk az intéző körök, hogy fontos szolgálati érdek követeli azt, hogy a rendőrkapitányok, nemkülönben a szakaszbiztos egyenruhával láttassanak el. A rendőrségi intézmény nálunk különben általános reformra szorul és

lesz alkalmunk erről bőven szólni; ezuttal azonban tisztán csak egy detail kérdéssel, az egyenruházat kérdésével akarunk röviden foglalkozni. Röviden azért, mert ennél a kérdésnél a szolgálati érdek annyira nyilvánvaló, hogy teljesen fölösleges a bőviben, sőt többségben kinalkozó érvek egész tömegét felsorolni. A mi rendőrkapitányaink polgári ruhában végzik nehéz hivatásukat, s intügy a szakaszbiztos. Ez számos visszasságra vezet, valamint egyenes kárára van a közrendészeti fontos érdekeknek. A rendőrkapitányokat a nagyközönség nem ismeri fel semmiről, nincs semmi jelvényük és így hiányával vannak oly eszközök, mely pusztán jelenlétével biztosítja a tekintélyt, a mi pedig lényeges előfeltétele a közrendészetnek. Mindenki tudja, hogy a rendőrségi szolgálatnál roppant lényeges szerepet játszik az egyenruha. A mi máshol pusztán külsőség, az a rendőrségnél eszköz, hogy célját sikeresebben elérje. Azt tudjuk, hogy nem az uniformis teszi a jó rendőrséget, de azt merjük állítani, hogy a legjobb, legügyesebb rendőrség is megsínylené, ha elvonnák tőle az egyenruhát. Nálunk például oly abszurdítások is fordulnak elő, hogy ha valamely kapitány a külső szolgálatban a kellő erélyvel akar fellépni, akkor arra van utalva, hogy előbb igazoltassa a saját kilétét egy... közrendőr által, a kinek van uniformisa. De számtalan esetet tudnánk felhozni, mely mind illusztrálná annak az állapotnak visszas voltát, ha a rendőrkapitány és a rendőrbiztos egyszerű polgári ruhában végzi feladatát. A hol az emberek nagyobb tömegben vannak együtt, ott okvetlen csak is egyenruhával ellátott rendőrtiszt képes kellő nyomatékkal fellépni, ha valami a közrendet veszélyezteti. Ünnepeles alkalmakkor, midőn a rend fentartása nagy gondot ad a rendőrségnek, a szürke polgári ruhába öltözött kapitányt vajjon ki respektálja? De ne vegyünk rendkívüli eseteket. A mindennapi tapasztalat folyton azt bizonyítja, hogy a rendőrtiszteket uniformissal kell ellátni. Számtalan érvet lehet erre felhozni.

Körjegyzők közgyűlése. A magyarországi községi és körjegyzők országgyűlése vasárnap d. e. tartotta Budapesten a vármegyei háza nagytermében az évi rendes közgyűlést Kunce Imre török-szent-miklósi főjegyző elnökele alatt. Az igazoló-bizottság jelentése szerint az egyesületnek 2819 tagja van, képviselve van a közgyűlésen 96 kiküldöttel. Uszky Balint elnöki jelentése szerint a jegyzői kar kívánságai következők: A pusztai birtokosok fél portómentességének eltörlése. A községi törvény olyan módosítása, hogy a községek a vagyonszerzésben és a társadalompolitikai, valamint a magyar nemzeti törekvéseket szolgáló ténykedésükben ne gátoltassanak. Ruháztassék fel a község elsőfoku kihágási ügyekben bíráskodási joggal. A községi és körjegyző közbizleti helyzetének a községi közigazgatás tekintélyének emelése érdekében körvonaloztassék. A kincstári adók kezelése és behajtása a községekben bizassék állami közvegekre. A segédjegyzői állások az új viszonyoknak megfelelően szerveztessenek. A községi és körjegyzők javadalmazása a mai igényeknek és hivatali hatáskörüknek megfelelően rendeztessék. A nyugdíjügy az egész országban egységes ala-

poa szabályoztassék. A jegyzők feyelmi joga rendeztessék akként, hogy az elégtise ki a közkormányzati érdeket, biztosítson elegendő jogvédelmet a tisztviselők és előjárók számára. Többek feiszólalása után a közgyűlés elhatározta, hogy a bajok orvoslására, illetve a kívánalmak teljesítésére a törvényhozást feliratilag fogják felkérni. A pénztári jelentés szerint az egylet vagyona 1874 korona 52 fillér. A jövő évre 10171 korona 52 fillér bevételt és 5640 korona kiadást irányzott elő a közgyűlés. Az Erzsébet királyné országos közjegyzői árvaház alapja 1900. december 31-én 96259 kor. 17 fillér volt. Tudomásul vették a honvédelmi miniszter azon leiratát, hogy minden élethosszigan kinevezett segédjegyző megkaphatja a tisztí kardbotot. Néhány jelentéklezenebb indítvány elfogadása után a választásokat ejtették meg.

Nyilatkozat.

Akárcaak a dedos gyerek a száraz dadájától, Buza ur egyre csak azt kérdegeti, hogy mit csináljon? Felőlem akár a Csunglijamen rejtelméből is kutathat ellenem dolgokat, engem már azok nem érintenek. Látom az egész hajsza során, hogy Buza ur vagy burkolt szellemeskedéssel, vagy kérdőmondattal leple alatt gyanúsít, de a *rágalmakból* eddig egy betűt sem tudott bizonyítani ellenem.

Ezek után azt hittem, hogy Buza ur a *beösmert* személyeskedésért elég önértzetesen és bátran fog helyt állani és nem fog kitérni egyetlen elintézési mód alól sem. Dacára, hogy ebben a hitemben csalódtam én Buza urnak megadom a módot a legszélesebb körű bizonyításhoz is, bírői forum elé viszem a dolgot, ha az eddig *burkolt* és *kérdő* formában felvetett rágalmakat — mivel így a bíróság elé hiába vinném — fenntartja határozott, egyenes értelemben is.

Azt hiába kérde tőlem Buza ur, hogy kié az a vélemény, amelynek birtokában én teljes nyugalommal és önértzettel haladok tovább újságírói pályámon. Megirtam ugyan egyik előbbi nyilatkozatomban, hogy megnézetheti nálam ezt a nyilatkozatot. Most azonban látva azt, hogy Buza ur köztisztletben élő egyéneknek minő modorban hurcol a forumra, miképp ferdíti el a tényeket és nyilatkozatokat, hogy saját céljaira kedvezőbb módon felhasználhassa, nem bocsátom rendelkezésére azt a véleményt.

Közbeesülés, országos elismerés, mély tisztelet övezi a nyilatkozatot tartalmazó levél íróját. Nem akarom hát ezt a nevet ilyen ocsmányul személyeskedő kényszer-polémiában szemétdombra cipeltetni. A nyilatkozatot rendelkezésére bocsájtom azoknak, akiknek a véleményét becsülöm lehet. Hogy Buza Barna ur miképp vélekedik rólam, az a történetek után egy csöppet sem érdekel.

Bíró Pál.

Külön nyilatkozat.

Landesmann Miksa, Halász Pál, Németi Bertalan és Stern Lajos. Ne vegyétek rossz néven, hogy velők külön nyilatkozatban tárgyalok. Ehhez az elkülönítéshez némi köze van az izlésnek is.

Nekem jöttek ő kelmék ugyan csak.

Landesmann Miksától nem szokás más uton elégtételt venni, kénytelen vagyok hát hazug és rágalmazó nyilatkozatáért, ezt a bíróságnál megszerezni. Ügyvédemnek ez irányban már megbízást adtam.

Dr. Stern Lajossal én lapalaptársról soha egy szót se beszéltem. Vele különben sem lehet polemizálni. Rosenthal Gyula ur (bocsánat érte, hogy e társaságban közlöm az ő nevét is) közlés céljából tudomásomra adott nyilatkozatával olyan adatokat közölt velem Stern ur viselt dolgairól, amely e polémia alól teljesen felold. Kérem Stern Lajos dr.-tól, kívánja-e, hogy czekek nyilvánosságra hozva esetleg igazolhassa magát. Akkor szívesen polemizálhatunk akár az emberi kor legvégső hájáig is.

Halász Pál nyilatkozatát nem ösmerem, őszintén megvallva nem is vagyok arra kíváncsi. Egy valakitől Halász Pál urhoz küldött levél birtokomban van, a levél tartalma és a célzat melylyel azt nekem ő átadta, teljesen fedez engem Halász bárminő nyilatkozatával szemben is. Egyébként ha *kivánják* hogy ebbe az ügybe ismét belevonassanak harmadik és negyedik személyek, ám tessék pertraktálni ahogy tetszik. De azután az ódiomot ne hársítsák mgint én reám.

Ah Németi Bertalan, az érzékeny erkölcsös. Ő fut bírósághoz. A sötét szférák hős lovagja. Helyes Majd annak rendje és módja szerint elvégezhettek ott is a dolgainkat. Ottan egy kevés meglepetést is fogok szerezni, annál érdekesebb lesz.

De hogy a nyilvánosság az elmondottak után is tisztában legyen ennek az urnak teljes ábrázatával, nem lesz érdektelen azt is megemlítenem, hogy közéletünk egyik nagy tiszteletben élő, kiváló írói érdemekben gazdag tagja, a függetlenségi eszmék lelkes bajnoka, társaságban a következőképp nyilatkozott Németiről: — Megmondtam én Buza Barnának, hogy addig egy betűt sem írok a lapjában, amíg annak a Németinek beavatkozása lesz a lapnál.

A hitközségi dolgait illetőleg, a statusquo izr. hitközség egyik tekintélyes tagja említette Németi előtt, szintén társaságban, hogy kár lesz annyira hőködni, hogy jó lesz már egyszer egy miniszteri biztossal megvizsgáltatni azokat a hitközségi számadásokat.

Egyelőre ennyit És még annyit, hogy velem szemben tanusított eddigi összes ténykedései után, vásárnap, térti vevényen ajánlott levelet küldtem neki. Sejtettem hogy nem fogja elfogadni. Ő nagyon jól tudja, hogy nekem van hozzá írni valóm. Azt is tudja hogy mi az én írni valóm. Érzem hogy ő erre alaposan rászolgált. Éppen ezért félt azt elfogadni. A sötét lepel alatt bujkáló hős! Ine, reszketve, sáppadozva, gyáván hogy zsurorodik össze minden bátorsága. amikor a tetteiért felelni kéne.

A levél így szól:

T. Németi Bertalan statusquo izr. hitközségi jegyző urnak

Helyben.

Őn volt az, aki egy ellenem indított piszkos hajsza előzményeként eredetileg vádaskodott ellenem, de bizonyítani mai napig sem tudott semmit. Mindamellet kerültem az összetűzést. Mivel azonban most, abban az újságban, amelynél az Ön régi, de mindenkör burkolt befolyását, amelyet én az Ön által nagyon jól ismert okoknál fogva Ön elől elzártam, ismét teljes mértékben érvényesítve az Ön régi piszkos fegyverét most burkoltan ellenem villogtatja, ne vegye tehát annyira zokon, hogy Önt fölön fogva a nyilvánosság elé cipeltem. A bíróságnál majd elvégezzük a dolgainkat annak rendje és módja szerint. De *velem szemben elkövetett eddigi összes ténykedései után* alávaló, gyáva, komisz sviháknak nyilvánítom.

Kelt Sátoraljaujhely, 1901. okt. 27.

Bíró Pál.

Előttünk:

Ifj. Meczer Gyula, s. k.
Gortvay Aladár, s. k.

A MEGYE ÉS A VÁROS.

A város közgyűlése.

Sátoraljaujhely, okt. 29.

Sátoraljaujhely r. t. város képviselőtestülete ma délután fél három órakor Székely Elek polgármester elnöklété mellett rendes közgyűlést tartott.

Elnöklő polgármester a szép számmal megjelent képviselőtestületi tagokat üdvözölvén, kijelenti, hogy *Mezőssy Menyhért* viriliss képviselői tag elhalálózásával helyette más tag hívandó be. Végül bejelenti azt is polgármester, hogy a fogyasztási adókat a város részére három évre újból biztosította.

(Dr. Hornyay interpellációja.)

A tárgysorozat előtt szót kért Dr. Hornyay Béla egy interpellációja előterjesztésére. Kérdést intézett a polgármesterhez, mi az oka annak, hogy a városi színház, de különösen a külön vállalat tárgyát képező színpad, légfűtés, villany, gipsz es egyéb munkálatok mindez ideig sincsenek még átvéve. Felhívja a képviselőtestület figyelmét arra, hogyha a városi munkák oly hosszú ideig át nem vétetnek, folytonos perek fognak kifejlődni és nem könnyen fogunk kapni vállalkozókat.

Székely Elek polgármester tudomására adja a képviselőtestületnek, hogy az átvételeket a bizottsági szervezet akadályozza. Az egyes bizottságok a képviselőtestületi tagokból vannak megalkotva, annak elnöke is képviselő lévén, a város tanácsa nem tehet egyebet, minthogy a bevégzett munkálatokat a bizottsághoz átteszi. Ebben az esetben ezt már hónapokkal ezelőtt megtette a tanács. A bizottsági tagok egyébirányu dolgokkal is el lévén foglaltva, sürgetés dacára sem sietnek az ily dolgok lebonyolításával. Ezen változtatni kell. Most arra kéri a képviselő testületet, hívja fel az építészeti bizottságot, hogy 15 nap alatt eszközölje az átvételt. Ha ez idő alatt a bizottság nem teljesíti kötelességét bizza meg a polgármestert, hogy szakértő közbenjöttével ezen külön munkálatokat is átvegye.

A képviselő testület megbizta a polgármestert, hogy ha a bizottság 15 nap alatt nem eszközli az átvételt azt egy általa kijelölt szakértővel fogantossítsa.

(A tárgysorozat.)

A tűzrendészeti szabályrendelet miután az orsz. tűzrendészet kérdése rövid idő alatt rendeztetik, levétetett a napirendről A *mezőrendőrség* kezelése tárgyában beadott előterjesztés a törvényre való hivatkozással elutasított, a polgármester előterjesztésére kimondta a képviselőtestület, hogyha a bizottság szabályszerűen meg tud alakulni nem zárkozik el előle, hogy a belrendészet a birtokosságra bízassék. *Hromkó József* kérvénye a Dianna területéből 100 □ öl megvétele iránt, a bizottsághoz utasított. A város tiszti ügyészének a *Bodrog* hajózhatóvá tétele és a város fejlesztése iránt beadott előterjesztése az ez irányban megindult állami intézkedéstől tétetvén függővé, nyilvántartás végett kiadott a polgármesternek. *Reichardt* Markus kérvényét a Rákóczyutcai árusátrak áthelyezése tárgyában a tanács javaslatát fogadták el. A *zsolyomkai kőbánya* bérletére új árverést rendeltek el. Az *állami iskola* 50/0-es adójának a város részére leendő átengedése tárgyában kelt miniszteri rendelet és a *mérték-hitelesítő hivatal* felállítására érdeklében hozott elutasító miniszteri intézkedés tudomásul vétetett. Ezzel a gyűlés véget ért.

HIREK.

Stefánia Zemplénavarmegyében.

Sátoraljaujhely, okt. 30.

Amiről hónapok óta hírek szárynyaltak, amiről a bécsi sajtó csak úgy öntötte a éafolatokat az e héten immár valóság lesz. *Stefánia* hercegnő, a belga király leánya, a nőhai magyar trónörökös özvegye, József nádor unokája, mint Zemplénavarmegyei grófné most először érkezik zemplénavarmegyébe. *Lónyay Elemér* grófné magyar érzelmei, az a szeretet és lelkesedés, amelylyel szíve a magyar trón mellől is mindenkor körül sugározott minden jótékony, hazafias és kulturális magyar érdeket, ime most is a poézis utján át elvezette ide közénk, mint magyar asszonyt magyar földre, mint zemplénavarmegyei grófnét, Zemplénavarmegyébe, a bodrog-olaszi kastély eddig rideg termeibe. Egyes bécsi körökre visszavezethő híresztelésekkel szemben ime egyívé forrad József nádor unokájának szíve a magyar társadalommal. Közénk jön, sugárzó fényponttá varázsolja a bodrog-olaszi kastélyt, amelyből egy magyar grófné

igaz és őszinte szeretete árad egy magyar vármegyére, és innen arra a magyar hazára, amely oly édesen rájongó lelkesedéssel üdvözölte, amikor újra egészen magyar asszonynya lett, József nádornemes, fenkölt lelkű unokája.

Lónyay Elemér grófné, mint a legilletékesebb forrásból értesült tudósításunk jelzi, november hó 2. napján szombaton a Budapest felől reggel induló gyorsvonattal, délben érkezik Bodrog-Olasziba kíséretével. *Lónyay Elemér* gróf, aki a mult héten néhány napot töltött Olasziban, hogy az előkészületeket megtegye, tegnapelőtt utazott fel Budapestre, hogy fenséges nejét onnan kíséresse először, régi, leánykori rezidenciájába, a bodrog-olaszi kastélyba. *Stefánia* egyelőre 8—10 napot fog Zemplénavarmegyében tölteni, amely idő alatt látogatást tesznek *Lónyay Gábor* grófnál *Deregyón* is. *Stefánia* fogadtatására az előkészületeket már megkezdték.

Őszi levél.

— okt. 28.

Csókák szállnak a léghen és varjuk kárognak a háztetőn. Csipős, hideg szél sárgult lombot kerget és észébe jut mindenkinek a kalyha. Nem kandalló többé. És azóta el is vesztette minden poézisét *Füstölő* számovár, duruzsolásod hiányos lett, mióta nem pattog hozzá kíséretül a kandalló tüze. A télikabát is felkivánczik reánk és megkezdődik a hangverseny-invázió.

A filharmónikusok kezdik és november 6-án megszólal a Vigadóban Kubelik varázshedűje. Általában a színházak jegyében élünk.

Érdekes ujság a magyar Orfeum, melyet *Somossy* papa ígér s a mely magyar írók, költők és zeneszerzők műveit készul bemutatni. T a r k a színpad lesz a címe és címéhez illően tarka és változatos műsort ígér.

Óriási sikert ért el a Népszínházban Katalin. Cimszerepét, mióta *Hegyi Aranka* megbetegedett, *Semsey Mariska* vette át. A remek hangu és jeles játéku fiatal művésznőt az operától kérte kölcsön a kerepesi uti muza-templom s ez a kölcsön valóságos aranyesőt zuditott az intézetre ugy szellemi, mint anyagi tekintetben.

A magyar színházban a *Vestaszüzek* járja Nem vagyok erkölcsbír, sem pápaszemes kritikus, gyönyörű is annak a darabnak a zenéje, de azért nemcsak hogy leányokat, de még fiatal asszonyokat sem eresztenék be az előadásra. Olyan kuplé, mint a melyet ott a kagylóról énekelnek — még jobbra való brettlire is sok.

A legjobb most különben minden várostól és színháztól távol az ugaron. Ismét az agár és nyul lett ott urrá s versenyt nyargalnak a hideg őszi széllel. A régi híres agárversenyek is újra föltámadnak; így október 29-én a szatmármegyei agársz-egyesület *Máté-Szalkán* (a zemplénavarmegyei *Gál* szícsen október 29.-én) a bácsbodrogmegyei pedig november 3-án tartja versenyét.

Nagy érdekléssel fordul a nemzet a boldog menyasszony, *Erzsébet* főhercegnő felé. Ezen tisztán szivbeli vonzódáson alapuló frigy szinte lehetetlennek látszott és szerelme majdnem betegg tette a főhercegnőt. Miután a dolog azonban a király tudomására jutott, a jóságos nagyapa szeretettel és tapintattal intézte el a kedvenc unoka ügyét. A vőlegény *Windisch-Grätz Ottó* herceg, tíz évvel idősebb a fenséges menyasszonynál és másodszülött fia *Windisch-Grätz Ernő* hercegnek. Az uralkodó családokkal egyenrangú familia nemessége 1242-ből származik, tehát a tatárjárás idejéből, amikor a Habsburgok svájci grófok voltak; Dél-Styriában voltak otthonosak, de főrangra csak később tettek szert. 1551-ben lettek bárók, 1804-ben biro-

dalmi hercegek. A magyar indignátust 1655-ben kaptak.

Több főúri kastélyban nagyobb szabású vadászatokra készülnek. Így gróf Andrásy Gézálnál Betlérén, a hol a szokásos évi medvevadászatok rendszeren az ország színeit javát gyűjtik össze.

Egy másik érdekes vadásztársaság már együtt van Gömörben. Elsőnek a házigazda érkezett, Koburg Fülöp herceg, később jöttek Koburg Ágost herceg és Keresztély Schleswig-Holstein herceg, Günther herceg és Dora hercegnő kíséretben. A fejedelmi vendégek a testőri szépségű Garamon vadásznak. gróf-y.

Halottak estéje. Egy nap választ el a gyászos emlék napjától, mely csak könnyet és sóhajt gyűjt. Akit egész évben el feledtek, halottak estéjén megemlegetik. Ha az egész év az élők, a halottak estéje és napja az elhunytaknak legyen szentelve. A koszorúk, melyek az utcákon vevőkre várnak, már jelzik a gyásznap közeledését; nagyon sok háznál szorgoskodnak, hogy az elhunytak, kit a halál kiszolitott kedvesei köréből virággal, égő mécesel, zöld ágakkal, bokrokkal legyen díszítve sírhalmi. A haladó idő gondoskodik, hogy a sírok szaporodjanak és a bánatos szívűek se fogyatkozzanak meg a koszorú kerülnön a friss hantokra, melynek mostani lakója még tavaly maga is koszorút hozott a halottak sírhalmára. Szomorú napja a halottaknak, érintkező pontja élőknek és halottaknak, bármennyire könnyet hoznak is emlékeid, nem neheztelnék rád akik még élnek, mert remélik, hogy az ő emlékeket is megőrzöd majd.

Gróf Széchenyi Pál meghalt. Gróf Széchenyi Pál volt földművelési miniszter, valóságos belső titkos tanácsos, akit a Hercegléle szanatóriumban Hétfőn operáltak, kedden délelőtt pontban tizenegyedél órakor meghalt. A gróf a műtét után az éjszakát nyugodtan töltötte. Két fia, gróf Széchenyi Emil és Aladár állandóan mellette tartózkodtak. Állapota reggel válságra fordult és délelőtt tizenegyedél órakor szívzselhűdés érte, amely egy pillanat alatt kioltotta életét. A gyászestéről nyomban értesítették a király kabinetiródát, a miniszterelnököt és a főrendiházat. Az elhunytban Mailáth József grófné édes atyját gyászolja.

A reformáció emlékünnepe. A sárospataki főiskola ez évben kettős mértékben ünnepli meg. Délelőtt a városi nagy templomban isteni tisztelet lesz, a melyen az imádságot Novák Lajos főiskolai lelkes fogja tartani. Délután a főiskola imatermében emlékünnepe tartanak.

Munkácsy Kálmán. Egy rokonszenves ifjú író hunyt el Esztergomban, Munkácsy Kálmán az Esztergom és Vidéke napilap szerkesztője az elhunyt, akit, bár több év óta vidéken élt, a fővárosi írói is ismerték és szerették. Gyengéd lelkű, finom érzésű újságíró volt, aki több kötet elbeszéléssel irodalmi körökben igaz rokonszenvet keltett. Több éven át budapesti lapoknál dolgozott, utóbbi időben inkább a vidékre vándorolt. Egyéni szeretetreméltósága és érzésvilágának tisztasága biztosította számára az általános szeretetet. S most ez a mi kedves bajtársunk, akihez annyi reményt fűztünk évek előtt, vidéki csendjében váratlanul elhunyt. Az írói világ részvéte kíséri sírjába Munkácsy Kálmánt és meghatva osztozunk családja gyászában.

Új közjegyző Sátorajaujhelyen és Homonnán. Az igazságügyi miniszter Kovaliczky Elek dr. homonnai kir. jegyzőt hasonló minőségben Sátorajaujhelyre helyezte át. A homonnai közjegyző hír szerint Reviczky Jenő a nyiregyházi helyettes közjegyző lesz.

Egy volt kassai lapszerkesztő halála. Az aradi kórház kietlen szobájában, a fehér falak rideg részvéltenségében meghalt egy fiatal ember. Újságíró volt s így ne töprengünk so-

kat az ő sokszorosan szomorú halálán. Olyan megszokott dolog, hogy korán hunyják le szemüket azok a korán megvénhedt fiatal emberek, kik mások bajáért küszködve nem érkeznek rá, a maguk jóvoltával törődni meghalnak, mielőtt éltek. A fiatalág tüze elégeti ezt az életet, mely nem ért rá megőzödni. Az aradi kórház tehér szobájában fekszik egy halott újságíró: Gily Ede. Harminc éves csupán és itt hagyta az életet, melyhez pedig joga lett volna még, mert derék ember volt, tehetségel megáldott és munkaszerető. Fiatal kora mellett is szép és tartalmas multat hagyott hátra, melyet kegyelettel őrznek kártársai s mindazok, kik ismerték, szerették.

A gör. kath. segédlelkész öngyilkossága. Haeskajló György, a mult héten felfüggesztett helybeli gör. kath. segédlelkész elkeresésében a robbogó vonat elé vetette magát. A kerekék szétdarabolták.

Állatorvosi vizsga. Ligeti Leó sárospataki járási állatorvos az állatorvosi tisztviselő vizsgát Budapesten sikerrel tette le.

Az eperjesi plébános-választás. Úgy látszik, hogy még huzamosabb ideig nem lesz megejthető. Eperjes szab. kir. város képviselőtestületének közgyűlése a papválasztás kérdésében oly értelmű határozatot hozott, miszerint a plébános-választásnál szavazati joggal a városi képviselőtestületnek román. kath. vallású tagjai s az eperjesi román. kath. egyház tanácsának tagjai bírnak. Ezt a határozatot több román. kath., ág. ev. és izr. vallású városi képviselőtestületi tag Sárosvármegyéhez megfeleltette, mely másodfokú hatóság azonban a felelőzést elutasította. Ezen elutasító határozat ellen október hó 24-ikén, szabályos időben, újabb felelőzést nyújtva be, most az ügy a m. kir. közigazgatási bírósághoz, mint harmadfokú hatósághoz kerül, mely végérvényesen fog dönteni a vitás ügyben. Mindaddig a választás nem lesz megejthető, míg a harmadfokú jogerős határozatot a közigazgatási bíróság meg nem hozza.

A gálszécsi ízr. hitközség öröksége. Dr. Friedmann Mór a nemrég elhunyt gálszécsi orvos az ottani ízr. hitközségnek 50.000 koronát hagyományozott s csak azt kötötte ki, hogy egyetlen nővérenek évente elhalálozásáig 2000 korona életjáradékot kifizessenek.

Földrendés. Az elmúlt héten a Szepesség több községeiben volt észrevehető földrendés, nevezetesen: Szepesfalván, Helivágáson, Folyvárkon, Holló-Lomniczon, Podolinban és Ruzsbachon. A falvakban a köznép különféle babonahitet tulajdonit ezen természeti jelenségnek: háborus időt, kolera-betegséget és más efélet jósolnak. A földrendés sehohsem okozott kárt.

Postaségdíszti tanfolyam. A sátorajaujhelyi posta- és táviró segéd-tisztai tanfolyam Rosznáky Gyula hivatali főnök vezetése alatt e hó 16-án vette kezdetét. Előadó tanárok Pasint Árpád pt. tiszt a postaszakból és Papp Péter pt. segéd-tiszt a táviró szakból. Hallgatók: Jakubovics Lipót, Pasint Béla, Rácz Sándor, Románszky Kázmér, Szabó Bertalan, és Zachariás Endre vétettek fel.

Fenevadak a felvidéken. A fővárosi lapok néhány nap előtt újságotk már azt a hírt, hogy egy Esztergomban időző állatseregletből 7 fenevad szabadult ki. A vadállatok között két oroszlan és 5 tigris van, a melyek valószínűleg a Felvidék hegyei közé menekültek. A belügyminiszter táviratilag hívta a vármegyéket, hogy ha a megye területén mutatkoznak, elpusztításuk iránt a kellő intézkedéseket megtegyék.

Kényszerszurás. Ritka eset történt a napokban Ungvárt. Ruják József ungvári hentes ugyanis engedélyt nyert arra a vármegye alispánjától, hogy Debreczenből, mint vészess helyről, Ungvárra 40 darab hizott sertést szállíthasson, azon kikötéssel, hogy a sertéseket 3 nap alatt le kell szurnia. Ruják azonban a kikötésnek nem tett eleget, sőt mint az állatorvos je-

lentette, 3 darabot Nagykaposra is eladott belőlük. Ennélfogva a rendőrkapitány a meglevő sertések azonnali leszurását elrendelte, mely intézkedést az alispán is jóváhagyta s így Rujáknak a még életben volt 20 darab sertését e hó 26-án le kellett szurnia.

Csavargó szerelem. Egy pompás regénybe illő jelenet játszódott le tegnap a rendőrségen. Hőse egy lakás nélküli csavargó, kinek szeretőjét szintén éjszakai csavargás miatt ugyancsak a rendőrségre hozták. Zola Emil regényeiben talál az ember hasonló alakokat, mint Kovács Kálmán és Stiber Borbála. A nő kitarítja a szeretőjét, hogy miből, azt nem nehéz elgondolni, miután a nőnek sincs fő, csak mellékfoglalkozása. Tegnap Kovács nem találta odahaza kedvesét, keresni kezdte a külvárosi lebujokban. Miután pedig Kovács Kálmánnak pénze nem volt s kedvesét sem találta, két fiatalembert támadott meg az éji homályban. A megtámadottak segélykiáltásaira a rendőrség elfogta az utonállót. Az inspekciós tiszt javában vallatta Kovács Kálmánt, midőn egy másik rendőr a szeretőjét hozta be. Mikor meglátták egymást, egymás nyakába borultak s össze-csókolóztak. És a szigorú rendőrség mégis 30 napra ítélte el Kovácsot, mint Stiber Máriát.

SZINHÁZ.

Lili. Az új regime első előadása. Ha megszavaztatnák a színházba járó közönséget, hogy melyik a legbájosabb operette, a Lili canterben győzne. Ebben talán nincs is véleménykülönbség. A muzsikája édes, melodikus, szívhez szóló, a librettoja poetikus, szellemes — francia. Ez a kis előbeszéd arra való, hogy elvként mondassuk ki: — ennélfogva a Lilit rosszul adni barbárság. Ezt a barbárságot pedig ugyancsak elkövették a mi színészeink. Eddig 37-szer láttam a Lilit, Budapesten, Kolozsváron, Nagymaroson, Zebegényben és egyéb helyeken, de hasonló előadást soha. A poezis, a melódia, az illúzió mind oda veszett és a mi megmaradt, abban nem volt köszönet. Ezt mondhatjuk általánosságban. A részletekről annyit, hogy Barcs Aranka, a Lili személyesítője, nem szubrett és egyéniségnél fogva a Lilit eljátszani képtelen. Ehez a szerephez veleszületett kedvesség, üdesség és nagy színészi intelligencia kell, mert az egész szerep rendkívül finom, apró nüanszokból áll és ezeknek megjátszása képességeit meghaladja. Elismerjük, hogy szép hangja és nagy énektudása van, de egyénisége egész más szerepkörre utalja. Mint Lisbeth, Germain és más szerepekben szépet és értékeset produkálna, de ismételjük, mint Lili rossz volt és erről nem tehet. Az előadás szignaturáját különben nem ő, hanem Remete Géza (Pinchard) adta meg, ki ezzel az alakításával *hors concours* áll, a mennyiben megteremtette az első Pinchard paródiát. A játékáról ne is beszéljünk, csak megemlítjük, hogy egy ezred huszár egy esztendő alatt nem csapja annyiszor össze a sarkantyus bokáját, mint ő a második felvonásban és a harmadikban a változatosság, vagy eredetiség kedvéért annyit köhögött, hogy a köhögési epidémia átragadt a publikumra. Vagy talán ezzel akarta az öregséget jellemezni? — Különbö lehet, hogy meg nem értettük. Még *Gulyásról* — ki Hypothese márkit játszotta — említi meg, hogy talán kedvtelenséggel küzdve szintelen volt, az utolsó felvonásban pedig a keretbe nem illő mértéken felül tulságosan színes — a ruhája. Még egy pár ilyen előadás és kötéllé kell fogni a színházba járó embert.

Görög rabszolga. John Sidney muzsikája tönkre silányítva, a darab szelleme az agyonszerkezéssel teljesen megromtva. Ennyit kéne írunk a vasárnapi előadásról és ezzel mindent megmondunk volna. De tartozunk az igazságnak azzal, hogy *Váradi Margit Aspasiáját* kiemeljük. Ő kapta a legtöbb tapsot és nem érdemtelenül. Ez a siker azonban el nem kábitotta a

közönséget, kívánatos volna, hogy a kisasszonyt se kábitssa el. *Váradi Margit* — amint már megírtuk — helyén való segéd szubrett, de nagyobb szezonban még nem élhet meg az első szerepkör felszínén. Hogy mivel fog fejlődni, ez a jövő titka. *Barcs Aranka* Irise, minden volt, csak nem a szubtilis, a szemtelenül pajzán Iris. Ehhez a szerephez testestől-lelkestől szubrett véna kell. Hogy pedig *Barcs Aranka* nem az, beigazolta az ma este is. *Antoniát G. Székely* René énekelte. *Szelényi Emilia Menalopisza* a vasárnapi karzatra számított — meg is volt a sikere. Jó volt *Gulyás Heliodorusza*. *Bay László* Dioméd, szépen, sok melegséggel énekelte. Sajnálatosan kell feljegyeznünk azt is, hogy a hölgyek egyáltalán nem tudnak — táncolni.

A színügyi bizottság. *Meczner Béla* elnöke mellett hétfőn délelőtt ismét gyűlést tartott. A két első gyenge előadás után dícséretes buzgalommal gyorsan, még a szezon elején gondoskodik arról, hogy a társulat az igényekhez mérten teljesen megerősíttessék. Erre nézve az ülésen jelölt *Mezei* igazgató megterelte előterjesztését. Ezt a bizottság el is fogadta. E szerint az igazgató még hétfőn este elutazott több társulathoz, hogy egy hét alatt az igényeknek megfelelő kitűnő társulatot állíthasson össze és az így újjászervezett társulattal november hó 9-ikén szombaton már megkezdhesse az előadásokat. Addig a társulat a mostani állapotban naponként rendszeren tartja az előadásokat.

Náni. Hétfőn sikerültebb előadás volt, mint az első kettő. *Barcs Aranka Nánija*, *Dobó Sándor Kreuzerje* igen szép és értékes alakítások voltak. Ez az előadás nagyobb közönséget érdemelt volna.

A bor. Még friss volt az emlék a kassai társulat előadása után, ez pedig náluk valóban magas nívón állott. Dacára ennek, a tegnapi előadás értékes hatást keltett, az egyes szereplők méltán érdemelték meg a sűrűn felhangzott tapsokat. Ez este volt hirdette *Berlányi Vanda* naiva bemutatkozása. Szunyog Rozit játszta. Szép színpadi jelenség, kerek, magyar arc, eleven huncut tekintet. Játéka kissé még kezdetleges, jó volna ha több szívet öntene a hangja timbrejébe. Különbö meg az első este után nem mondhatunk teljes véleményét.

TANÜGY.

A Zempléni vármegyei Tanítóegyesület ez év november hó 7-én, d. e. 10^{1/2} órakor, Nagy-Mihályban, az áll. kiseddóvó termében közgyűlést tart.

A gatályi iskola legközelebb újja fog alakítani. A szükséges költségeket a miniszter azonban a jövő évi költségvetésből irányozta elő. Hogy az iskola mielőbb átalakítsák és feladatának átható legyen. *Widder Samu*, gatályi földbirtokos, aki a vidék minden közintézményét oly lelkesen karolja fel, az összes költségeket előlegezi s így már legközelebb hozzáfognak az átalakítási munkálatokhoz.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

A kereskedelmi miniszter a kassai ker.- és iparkamarához. A napokban egy nagyon fontos miniszteri rendelet érkezett a kassai kereskedelmi és iparkamarához. *Hegedus Sándor* kereskedelmiügyi miniszter az eddigi kereskedelmi törvényt akarja reformálni, de különösen a cégbejegyzés körül akar egyet-mást újítani. Hogy a miniszter a rendeletet kibocsátotta, arra az a számtalan visszafelé szóló okot, a melyet a kereskedők a cégbejegyzés ellenőrzésének hiányossága miatt üztek. A rendelet ugyan még csak terv, de nagyon valószínű, hogy az már legközelebb életbe lép. E szerint a cégek az illetékes iparhatóságok által lennének összeírva. Azokat, akik az iparhatóságok előtt igazolják, hogy be vannak jegyezve, annak igazolására szólítják föl, hogy a bejegyzett cégnek tu-

lajdonosa vagy cégvezetője életben van-e? Az eljárás eredményét pontos jegyzékbe foglalják és az illetékes törvényszékhez terjesztik fel. A törvényszéknél az egyes iparhatóságok jegyzékeit összehasonlítják a cégjegyzékkel és ha olyan változásokat észlelnek, amelyek a cégjegyzékben bejegyezve nincsenek, a pótlásra azonnal megteszik az intézkedéseket. A vizsgálások megállítására cégeket, amelyek megszüntek, a cégjegyzékből nyomban törölni fogják. Így aztán megszűnik az, hogy oly kereskedő, a ki már nem folytatja üzletét, cége részére hitelt, vagy más kedvezményt nem élvezhet. A tervezet az iparhatóságnak feladatává teszi azt is, hogy minden újabb kiadandó iparigazolványról és a kereskedők cégeiben, vagy személyében előfordult változásról pontos jelentést tegyen az illetékes törvényszéknek, mely hivatalból intézkedik a további teendőkről. A kereskedőkre e minden tekintetben fontos tervezetre véleményt kért a kereskedelmi miniszter az ipar- és kereskedelmi kamarától. De il Jenő titkár egy terjedelmes jelentést küldött fel a miniszternek a kereskedelmi viszonyokról, kifejtve benne mindazon körülményeket, melyek e törvény reformálásához szükségeltetnek.

NYILT TÉR. *)

Nyilatkozat.

Tudomásomra jutván, hogy a Fried Lajos jogtudor ügyvéd ur és közöttem fenforgott sajnálatos ügyből kifolyólag némely oldalról azzal vádo tatom, hogy antisemita érzelmeket és elveket táplál; ezennel kijelentem, hogy az, a ki rólam ebben való leledzésemet híreszteli, vagy tévedésben van, vagy tudva és akarva valótlanítást kohol, a mit én ezennel csak azzal igazolok, hogy — ha antisemita elveket vallanék, azzal üzletmennek artanék s akkor gyarló üzletembernek vallanám magamat s üzletemben, úgy mint azt teszem, izraelita egyének személyzetem közt nem tartanék — s beigazolnám azzal is, hogy ha esetleg katolikus ember érintene tettelegességgel, azt éppen oly energiával érinteném vissza, mint az izraelitát.

Elvem: egy az Isten — bár ki is a prófétája.

Bock Imre.

* E rovatban közöltékert nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza és névtelen levelekre nem válaszol.

Érdeklődő Keresse ki az a lapokat, akit a dolog oly szörnyen érdekel. Mi most ilyen utólagos böngészéssel nem foglalkozhatunk. Mindenkinnek jogában áll a saját levelét közölni — ha akarja.

H. K. A belügyminiszteriumhoz.
Politikus: Igen legközelebb.

Kiadja: **Éhlert Gyula.**

JEGYZÉKE AZ
50,000 nyereménynek.
Legnagyobb nyeresemény a legszerezhetőbb esetben:
1.000,000 korona.

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsoltatnak és készpénzben fizetendők.	1 jutalom	600000
	1 nyer. a	400000
	1 ..	200000
	2 ..	100000
	1 ..	90000
	1 ..	80000
	1 ..	70000
	2 ..	60000
	1 ..	40000
	5 ..	30000
	1 ..	25000
	7 ..	20000
	3 ..	15000
	31 ..	10000
	67 ..	5000
3 ..	3000	
432 ..	2000	
763 ..	1000	
1238 ..	500	
90 ..	300	
61700 ..	200	
3900 ..	170	
4300 ..	130	
50 ..	100	
8900 ..	80	
2900 ..	40	

Kiváló szerencse

Török-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk. **Öt és fél millió koronánál többet nyertek nálunk nagyraecsuült vevőink.**

Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi m. kir. szabad. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegyre **50,000**

pénznyereménynyel sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen **Tizenhárom millió 160,000** koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. — Az egész vállalat **állami felügyelet** alatt áll.

Az I ső osztály **eredeti sorsjegyeinek** tervszerű betétjei a következők:

- egy nyolezad (1/8) frt —.75 vagyis 1.50 kor.
- egy negyed (1/4) „ 1.50 „ 3.— kor.
- egy fél (1/2) „ 3.— „ 6.— kor.
- egy egész (1) „ 6.— „ 12.— kor.

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy a **pénz beküldése** ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

foyó évi november hó 5 ig
bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa

BANKHÁZ
BUDAPEST,

Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete:
Főáruházunk osztálysorsjáték osztályai

- 1. V., Váci-körut 4/a.
- 2. Múzeum-körut II.
- 3. Erzsébet-körut 54.

Rende ölevél levágandó.

Török A. és Társa Bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget — korona összegben } utánvételezni kérem.
} postautalvánnyal küldöm.
} mellékelem bankjegyekben (bélyegekbén.) } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím: _____

_____

_____

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulírott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10—50 évig terjedő

Törlesztési kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

Legnagyobb butorraktár

Wilhelm Henrik

első zemplénmegyei honi butor-csarnoka

Wekerletér a Vörös-ökör épületében,

a hol minden e szakba vágó faipari és kárpitozott butorok jutányos áron szerezhetők be.

Üdéri megrendelések pontosan eszközöltetnek.